

ดิจิทัลวิถีพุทธ: ศิลปะการบำรุงรักษา คอมพิวเตอร์และจิตใจ

ประชุมบทแห่งโปรแกรมยูทิลิตี้
(System & Third-Party Utilities)

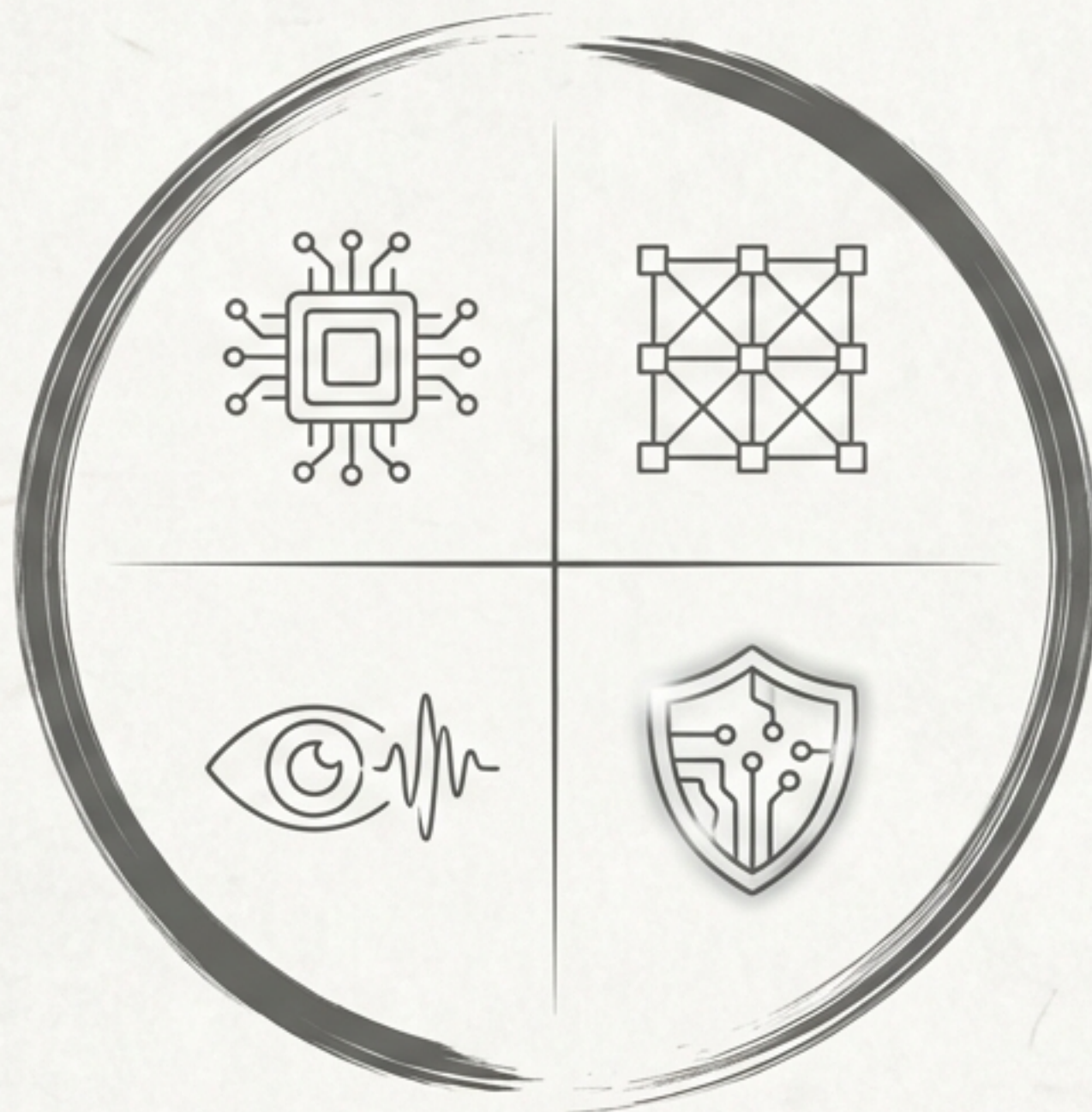
เพราะการดูแลรักษาระบบ คือการขัดเกลาจิตใจ

สถาปัตยกรรมแห่งความสงบ (The Digital Zen Framework)

คอมพิวเตอร์เปรียบเสมือนส่วนต่อขยายของสมอง การบำรุงรักษาเครื่องมือจึงสะท้อนถึงวินัยของผู้ใช้

รากฐาน (The Core):
การจัดการทรัพยากรและลิขสิทธิ์
(ศีลและสัมมาอาชีวะ)

ผัสสะ (The Senses):
ระบบมัลติมีเดียและไดรเวอร์
(อินทริยสังวร - การสำรวมระวัง)

พื้นที่ (The Space):
การจัดระเบียบและทำความสะอาดดีสก์
(ศีลเลขธรรม - การขัดเกลา)

เกราะกำบัง (The Shield):
การกู้ข้อมูลและระบบความปลอดภัย
(อปมาทธรรม - ความไม่ประมาท)

ซอฟต์แวร์สีขาว: ลิขสิทธิ์กับความซื่อสัตย์สุจริต

“**ข้อ 2** (อทินนาทานา เวรมณี) ในโลกดิจิทัล คือการเคารพทรัพย์สินทางปัญญา ไม่ใช่ซอฟต์แวร์เถื่อน (Crack/Keygen)”

The Software License Spectrum			
Open Source	Freeware	Shareware	Commercial
ฟรี, เปิดเผยแพร่, พัฒนาร่วมกัน (เช่น 7-Zip, OBS)	ฟรี, ให้เปล่า, ห้ามดัดแปลง (เช่น VLC Player)	ทดลองใช้, จำกัดเวลา/ฟีเจอร์ (เช่น WinRAR ทดลอง)	ซื้อสิทธิ์การใช้งาน (เช่น Windows 10, MS Office)
เศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency)	ลดต้นทุน	พอประมาณ	เคารพสิทธิ์

✕
ข้อควรระวัง (Bundled Software)
ใช้สติก่อนกด Next
ป้องกันมัลแวร์แฝง

ฮาร์ดดิสก์ที่ไม่ได้แบ่งพาร์ติชัน (Partition) เปรียบเหมือนตู้เสื้อผ้าที่ไม่มีลิ้นชัก หาชองยากและปะปนกัน

Drive C: Only (ไม่ได้แบ่งพาร์ติชัน)

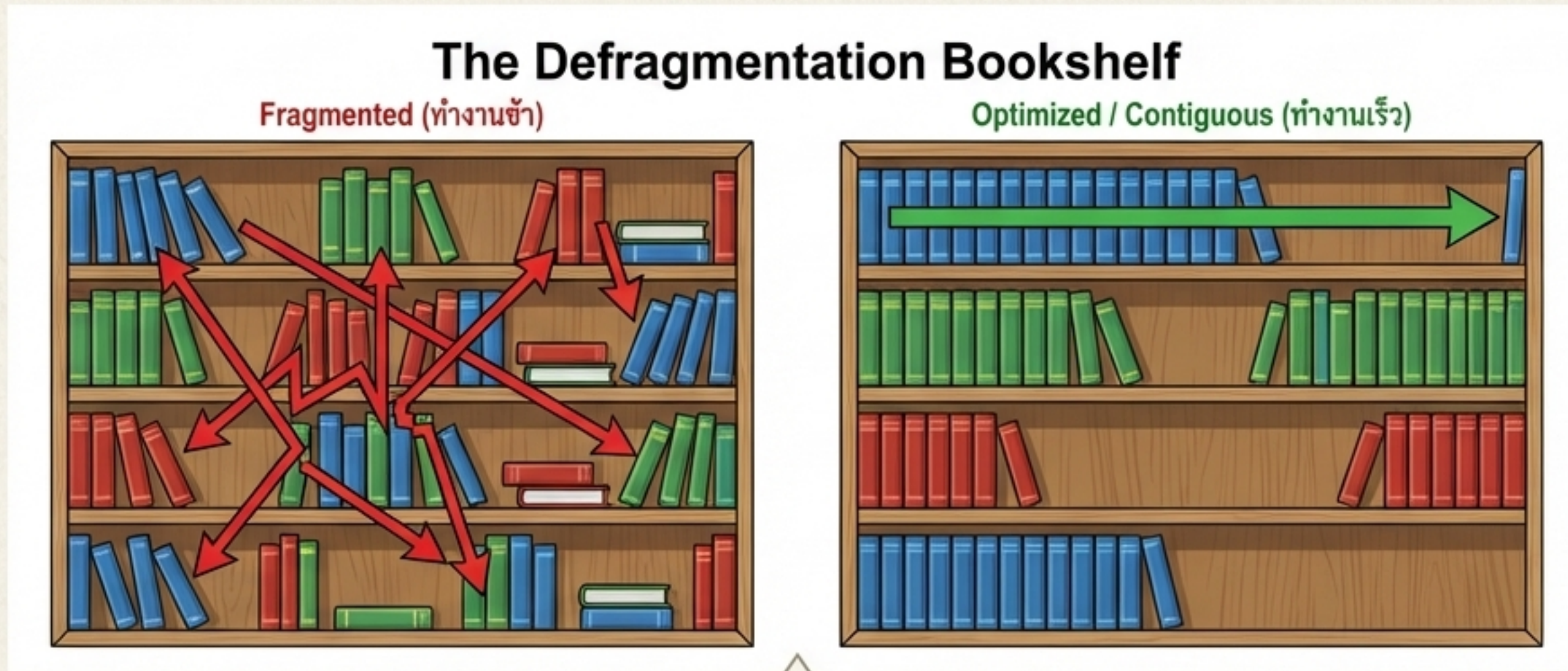

Drive C: OS, Drive D: Data, Drive E: Backup

NTFS	มาตรฐานสำหรับ Windows (รองรับไฟล์ใหญ่สุด)
FAT32	มาตรฐานสากลสำหรับ USB แฟลชไดรฟ์ (จำกัดไฟล์ละไม่เกิน 4GB)
exFAT	สำหรับแฟลชไดรฟ์ยุคใหม่ (ข้ามขีดจำกัด 4GB, ใช้ได้ทั้ง Windows/Mac)

ตัวเลขธรรมทางดิจิทัล: การจัดระเบียบและขัดเกลา

ข้อมูลที่กระจัดกระจายทำให้หัวอ่านฮาร์ดดิสก์ทำงานหนัก
การจัดเรียง (Defragment) คือการคืนความเร็วให้ระบบ

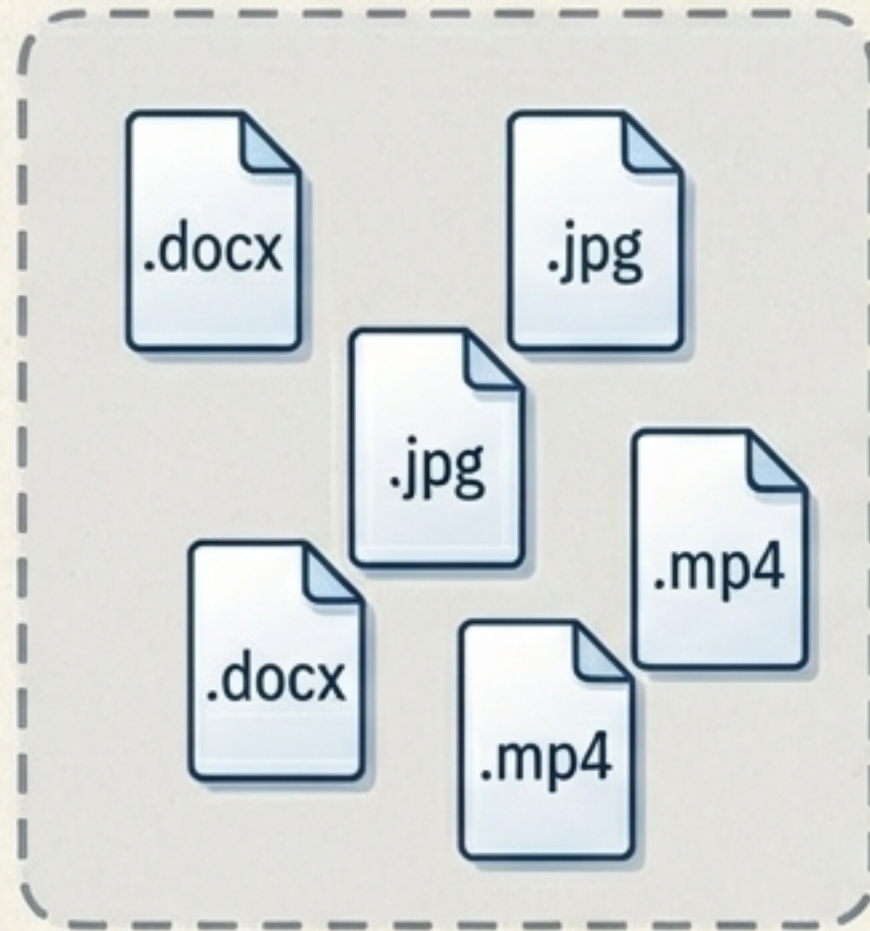
Temporary Files

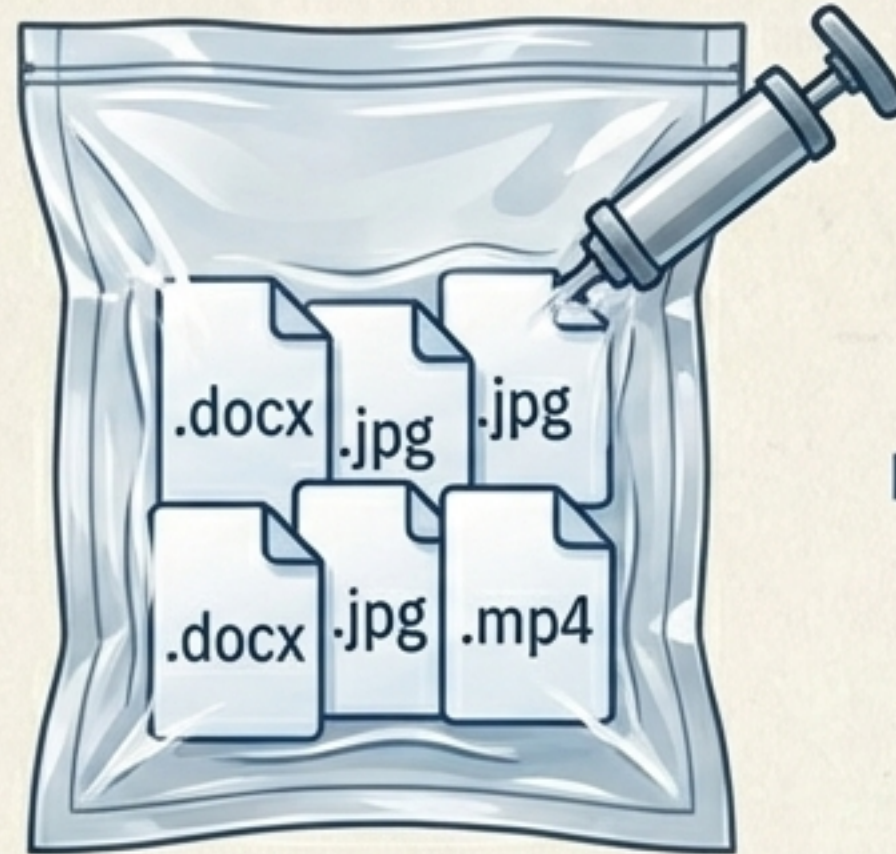
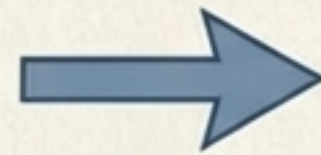
Disk Cleanup: การเคลียร์ไฟล์ขยะ ช่วยยืดอายุฮาร์ด
ไม่ต้องอัปเดตโดยไม่จำเป็น (ความพอเพียง)

ย่อส่วนและปกป้อง (Compression & Security)

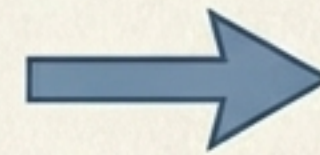
การรักษาความปลอดภัย (การรักษาทรัพย์สิน) - ข้อมูลคือทรัพย์สิน
การเข้ารหัส (Password) คือกุญแจปกป้อง

ไฟล์ต้นฉบับ
(Raw Files)

บีบอัดไฟล์
(File Compression
ใช้ 7-Zip/WinRAR)

ตั้งรหัสผ่าน
(Set Password
ป้องกันการเข้าถึง)

โมเดลถอนรากถอนโคน (Deep Clean Uninstallation)

การใช้ Uninstaller Utility คือการกำจัดเศษซาก (Registry) ที่ตกค้างในระบบอย่างสมบูรณ์

Control Panel (ถอนการติดตั้งปกติ)

การเปรียบเทียบวิธีการถอนการติดตั้ง

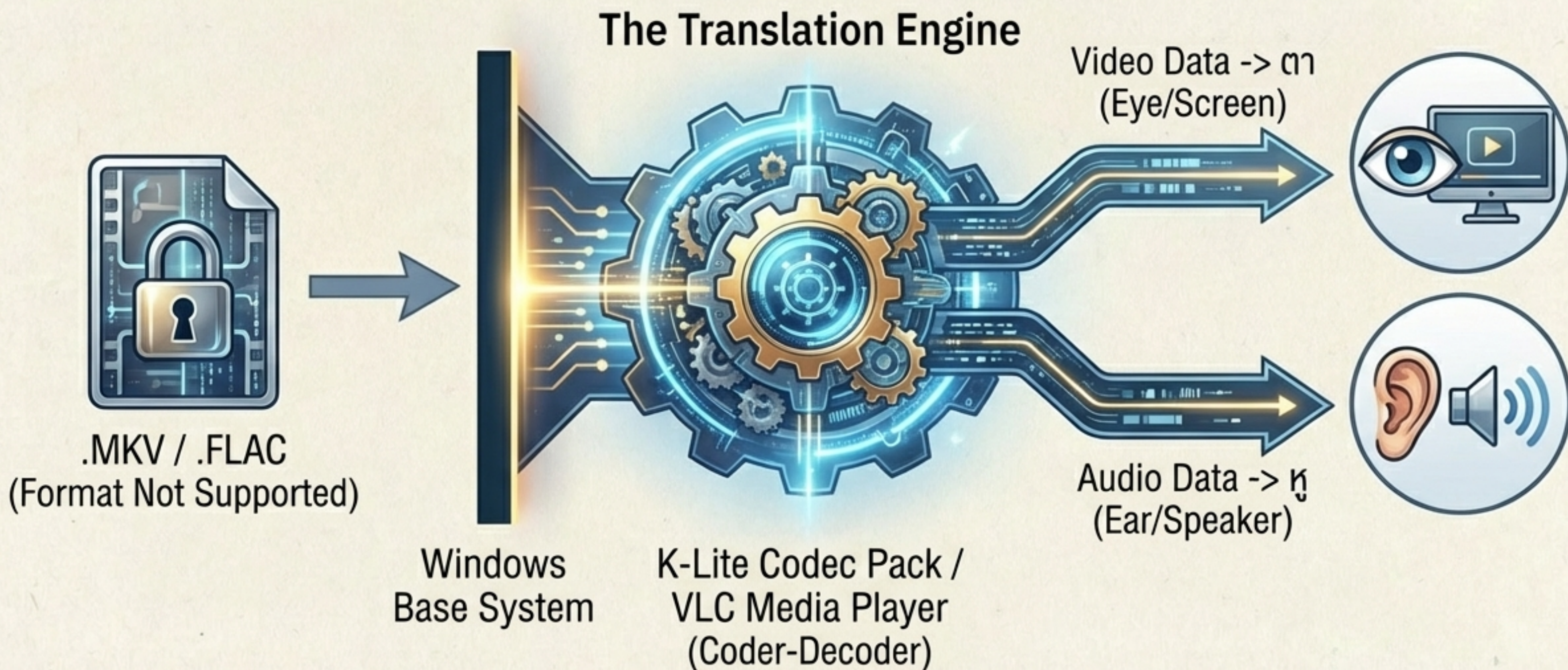
Revo / Geek Uninstaller (ถอนรากถอนโคน)

โยนิโสเมนสิการ: ใช้สติในการลบ Registry เลือกเฉพาะตัวหนา (**Bold**) ที่เกี่ยวข้อง **ห้ามลบมั่ว**

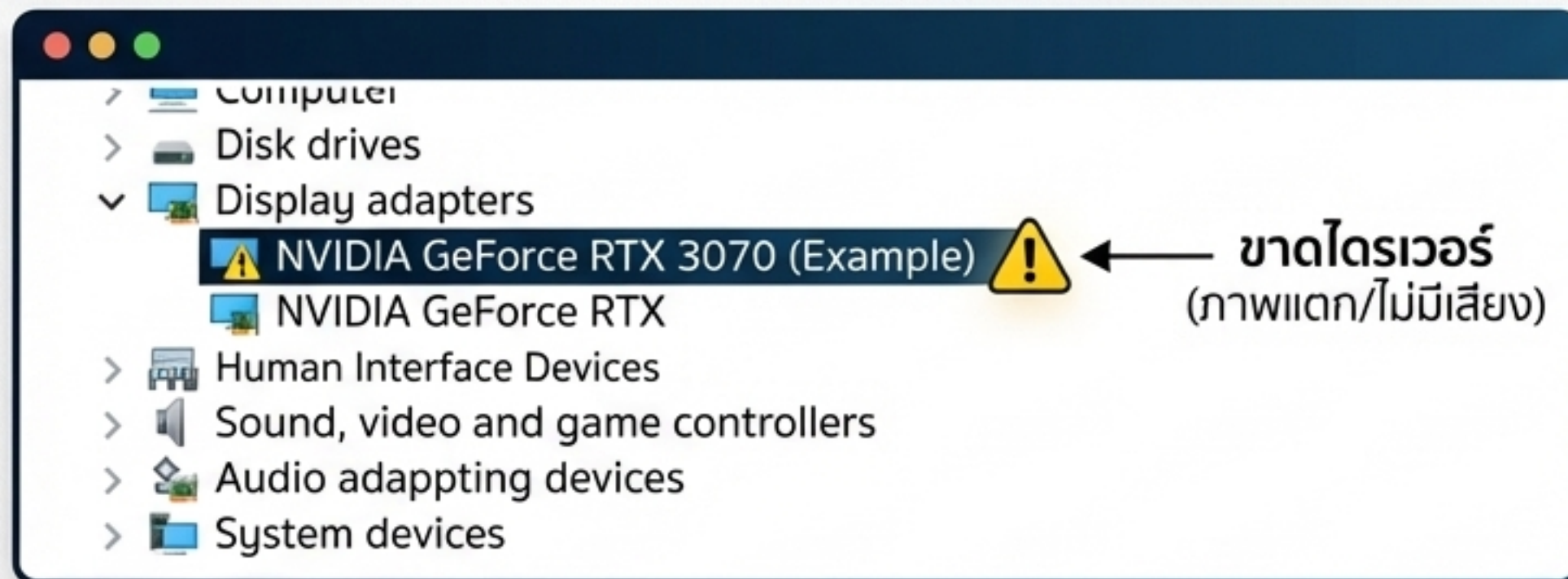
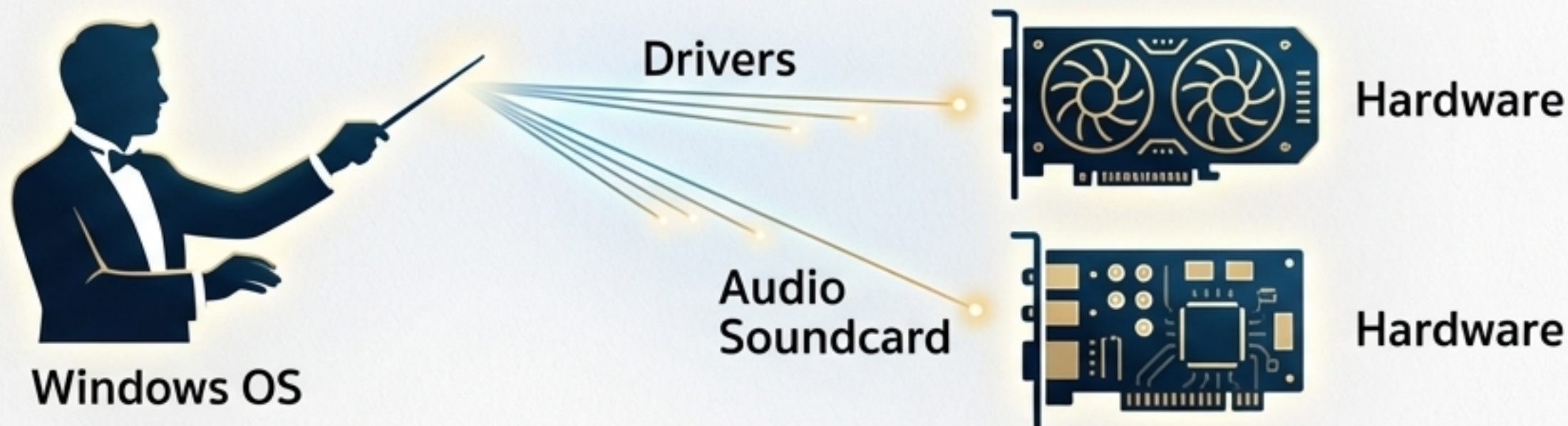
ติดตั้งระบบพีเอสเส ล่ามแปลภาษาดิจิทัล (Multimedia & Codecs)

อินทริยสังวร (การสำรวม ตา หู) - เมื่อคอมพิวเตอร์พร้อมรับสื่อ
ผู้ใช้ต้องมี 'สติ' คัดกรองสิ่งที่รับชม

ระบบประสาทสั่งการ (Hardware Drivers)

Insight: อุปกรณ์ (GPU/Audio) จะทำงานไม่ได้ หากขาดไดรเวอร์ที่เป็นตัวกลางเชื่อมกับ Windows

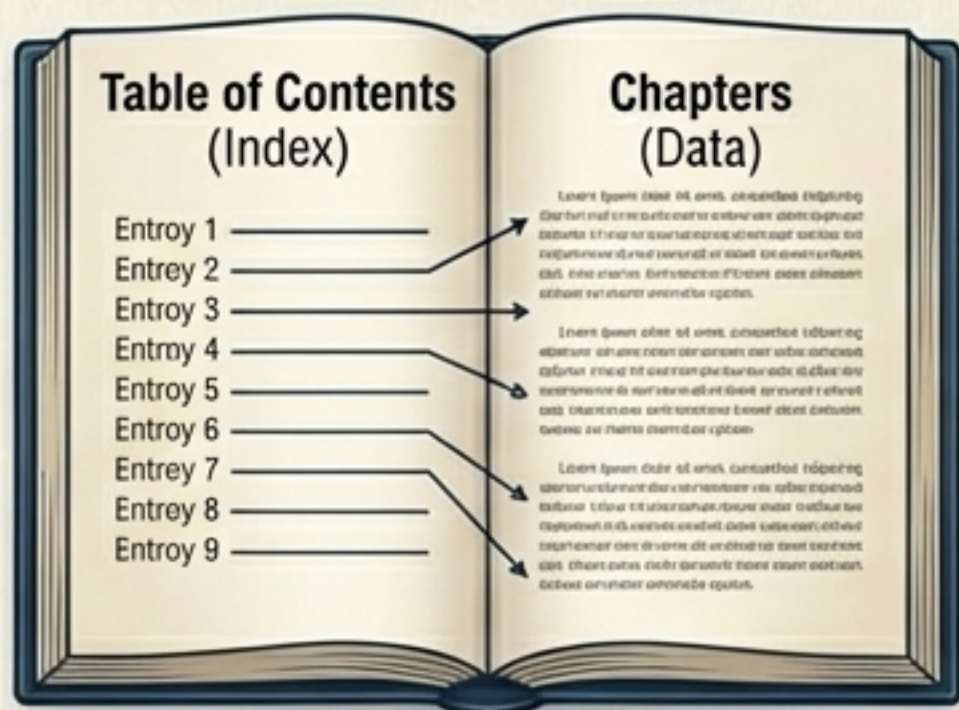
Update Driver -> โหลดจากเว็บไซต์ผู้ผลิต (Official Site) โดยตรง

สัมมากับมันตะ ไม่ใช่โปรแกรมเถื่อน (Driver Booster) ที่มักแถมมัลแวร์

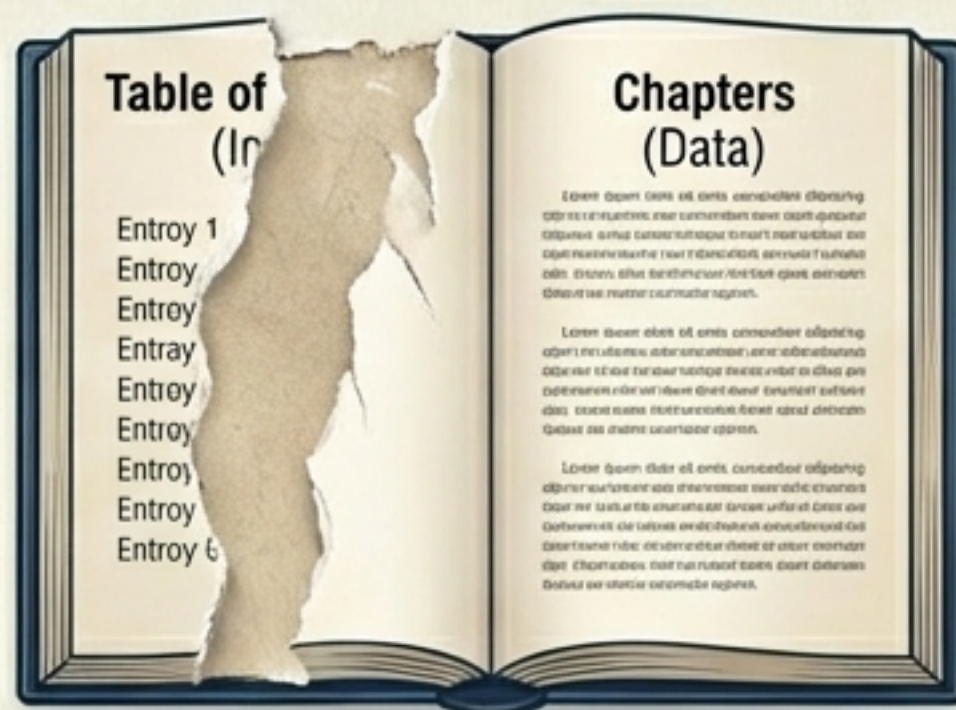
อนิจจังของข้อมูล: หลักการกู้คืนไฟล์ (Data Recovery)

ห้ามเขียนข้อมูลทับ (Do not overwrite)
ลงในไดรฟ์ที่ข้อมูลสูญหายเด็ดขาด!

Normal File

Shift+Delete

The Danger

คอมพิวเตอร์มองเห็นเป็น
'พื้นที่ว่าง' แต่มกต่างๆ (ข้อมูลจริง)
ยังซ่อนอยู่ครบ

การเซฟไฟล์ใหม่ทับ
จะทำลายข้อมูลเดิมอย่างถาวร
ทำให้กู้คืนไม่ได้

อริยสัจ 4 แห่งการแก้ปัญหาไอที

ใช้เหตุผลนำหน้าอารมณ์ในการสืบหาสาเหตุและแก้ปัญหา

4. มรรค (Path)

   ลงมือแก้ไข

ใช้ยูทิลิตี้ (Recuva/EaseUS)
สแกนและกู้ไฟล์อย่างใจเย็น
ห้ามเซฟทับ

3. นิโรธ (Cessation)

 ทางดับทุกข์ที่แท้จริง

 การป้องกันไม่ให้เกิดซ้ำ
 คือหมั่นสำรองข้อมูล
(Backup) / อบรม

1. ทุกข์ (Suffering)

ข้อมูลสูญหาย (Data Loss)

 ยอมรับความจริง
ไม่ตื่นตระหนก (สติ)

2. สมุทัย (Cause)

หาสาเหตุ

ลบผิด (Human Error),
ไวรัสทำลาย,
หรือฮาร์ดแวร์พัง?

ภัยภัยทางไซเบอร์ (Malware Taxonomy)

มัลแวร์แต่ละประเภทมีจุดประสงค์และพฤติกรรมทำลายล้างที่ต่างกัน

Virus (ไวรัส)

ฝังตัวในโปรแกรม,
แพร่กระจายเมื่อถูก
เปิดใช้งาน

Worm

(หนอนอินเทอร์เน็ต)

ทำสำเนาตัวเองส่งผ่าน
ระบบ Network อัตโนมัติ
(เครื่องซ้ำ/เน็ตอืด)

Trojan (โทรจัน)

หลอกว่าเป็นโปรแกรม
ที่มีประโยชน์
แต่แอบเปิดหลังบ้านให้
แฮกเกอร์เข้ามาขโมยข้อมูล

Ransomware

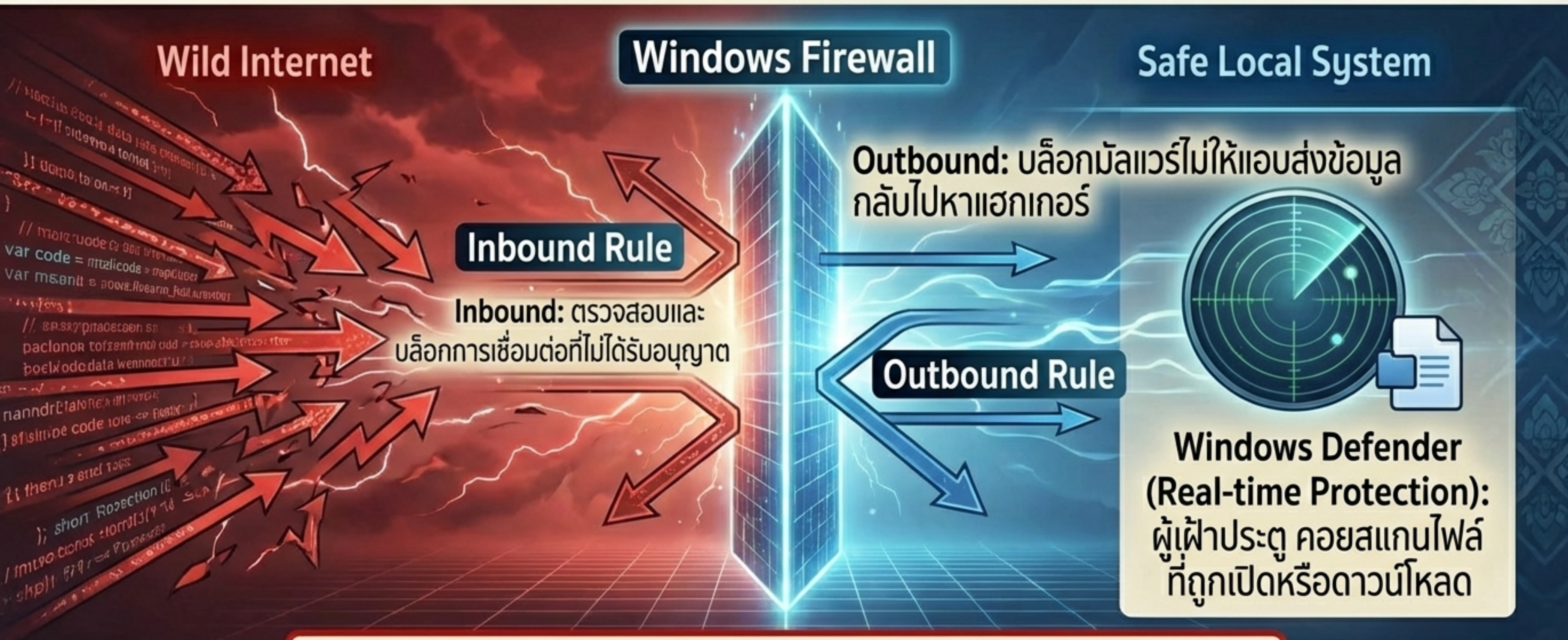
(มัลแวร์เรียกค่าไถ่)

ล็อกและเข้ารหัสไฟล์
ทั้งหมด (Encrypted),
ต้องจ่ายเงินเพื่อปลดล็อก

กำแพงไฟและผู้เฝ้าประตู (Security Utilities & Firewall)

สังวรวิสัย (การสำรวจระวัง) - การตั้งกำแพงป้องกัน คือการปิดกั้นกระแสแห่งอันตรายไม่ให้เข้ามาทำลายระบบ

⚠ คำเตือน: อย่ากด Allow เด็ดขาด หากไม่รู้จักชื่อโปรแกรมที่แจ้งเตือน

วิถีแห่งเซนดิจิทัล (The Holistic Map)

วัคซีนป้องกันโรคใช้ฉีดที่ร่างกาย วัคซีนป้องกันไวรัสใช้ลงที่เครื่องคอมพิวเตอร์
ส่วนวัคซีนป้องกันกิเลสคือการหมั่นฝึกสติและปัญญา

คอมพิวเตอร์ (The Machine)

- Space: Defragmented & Cleaned

- Protection: Firewall Active

ทำงานรวดเร็ว, ลื่นไหล, ปลอดภัย

จิตใจ (The Mind)

- Space: สัณเฑาะวรรณ (จิตไร้กิเลสหมกหมม)

- Protection: สติ & อินทรีย์สังวร (มีเกราะป้องกันอารมณ์)

ปัญญาเฉียบคม, สงบ, มีเหตุผล

ปัญญา